

Med penseln som vapen

Sonja Andersson från Strandbaden är en konstnär som inte räds för att stå för sina åsikter. Den uppmärksammade utställningen "Justitiasviten" i Stockholms polishus på Kungsholmen har skapat seminarier och debatter om vårt krackelerade rättssystem.

För den unga Sonja som växte upp på ett litet familjejordbruk i Nordvästskåne var tron på ett tryggt och rättvist samhälle en grundpelare som lärdes ut såväl i hemmet som i skolan. Det var under femtiotalet. Sonja har ritat och målat så länge hon kan minnas, men föräldrarna tyckte att hon skulle skaffa sig ett "riktigt" jobb. Eftersom kemi och hantverk var ett annat intresse så slumpade det sig så att hon utbildade sig till farmaceut. Det var hantverket, att själv iordningställa medicinen som Sonja tyckte var spännande. Ett hantverk som försvann vid juttioalets början.

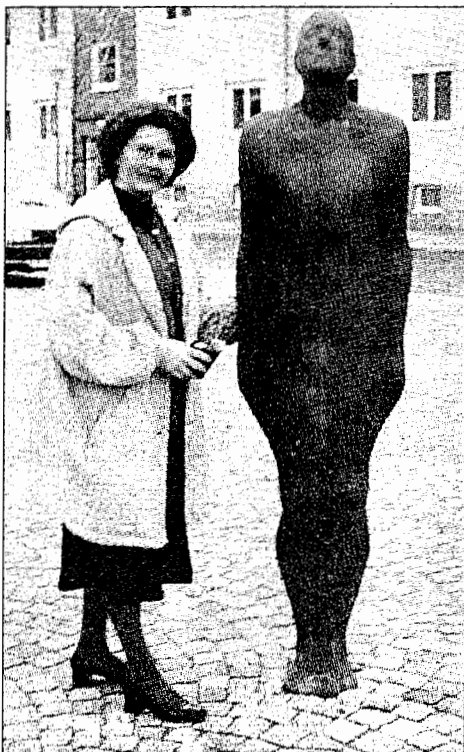
Inga fritidsproblem

När äldsta sonen Henrik föddes 1971 "ett ovanligt

Erling Johansson har jag inte kunnat släppa porträttmåleriet. Jag försöker skapa mer än ett prydligt porträtt, söker finna ett uttryck som säger något mer om människan bakom porträttet.

Utbränd

Efter 35 år på apotek och med tydliga utbrändhetsymtom sadlade Sonja om och fick tillfälle att ägna sig åt sin hobby på heltid. Någon tipsade Sonja om

Sonja vid statyn "Here and Here" av Antony Gorley vid Kyrkplatsen, en stilig stilren skulptur som tilltalar Sonjas konstnärssjäl.

ligt viktigt att skapa en ny identitet efter min jobbiga period av utbrändhet. För alla frågor efter vad du gör, inte vem du är.

Girighet och brödraskap

För drygt tio år sedan började en ny period i hennes skapande. Hennes livskamrat Bertil som är uppfinnare råkade illa ut i det svenska rättssystemet. Sonjas gamla tro på ett fungerande rättssystem

rännade och hon blev mer och mer desillusionerad. Det är det legitima att tänka på sin egen vinning, egoismen och girigheten vinner ständiga triumfer. Det började för tio år sedan med en enda målning där rättens tjänare utsattes för en svindande kritik. Sedan har det fortsatt, verken har blivit fler och större. Särskilt uppmärksammade har de tavlor blivit där Sonja har tagit upp ett tema från äldre målningar och omstrukturerat dem till parafraaser på dagens samhälle.

"Justitiasviten"

Leenas kraftiga ifrågasättande av rättssamhället började uppmärksammas och hon erbjöds att

Tavlan "Blind tillit" var ett av de verk som visades på polishuset i Stockholm.

debatter om vårt krackelerade rättssystem.

För den unga Sonja som växte upp på ett litet familjejordbruk i Nordvästskåne var tron på ett tryggt och rättvist samhälle en grundpelare som lärdes ut såväl i hemmet som i skolan. Det var under femtiotalet. Sonja har ritat och målat så länge hon kan minnas, men föräldrarna tyckte att hon skulle skaffa sig ett "riktigt" jobb. Eftersom kemi och hantverk var ett annat intresse så slumpade det sig så att hon utbildade sig till farmaceut. Det var hantverket, att själv iordningställa medicinen som Sonja tyckte var spännande. Ett hantverk som försvann vid sjuttioalets början.

Inga fritidsproblem

När äldsta sonen Henrik föddes 1971 "ett ovanligt snällt barn som sov på eftermiddagarna så jag kunde ägna mig åt min hobby" säger Sonja, började måleriet på allvar. En nödvändig motvikt mot arbetslivet. På semester och fritid förkovrade hon sig med kurser i måleri. Till en början blev det mest naturmåleri och stilleben, övergick sedan till porträttmåleri.

Efter en kurs på Gotland ledd av de fantastiska lärarna Erik Cedervall och

symtom sadlade Sonja om och fick tillfälle att ägna sig åt sin hobby på heltid. Någon tipsade Sonja om

Sonja vid statyn "Here and Here" av Antony Gorley vid Kyrkplatsen, en stilig stilren skulptur som tilltalar Sonjas konstnärssjäl.

Munka Ljungbys folkhögskolas konstlinje. Det blev en brytpunkt för henne, en fantastiskt stimulerande tid tillsammans med kreativa unga människor som inspirationskälla.

Varje dag jag reser till skolan känner jag glädje över att få vara i denna underbara miljö där nya idéer hela tiden flödar fram. För mig har det varit otro-

råkade illa ut i det svenska rättssystemet. Sonjas gamla tro på ett fungerande rättssystem rämnade och hon blev mer och mer desillusionerad. Idag är det legitimt att tänka på sin egen vinning, egoismen och girigheten vinner ständiga triumfer. Det började för tio år sedan med en enda målning där rättens tjänare utsattes för en svidande kritik. Sedan har det fortsatt, verken har blivit fler och större. Särskilt uppmärksammade har de tavlor blivit där Sonja har tagit upp ett tema från äldre målningar och omstrukturerat dem till parafraaser på dagens samhälle.

"Justitiasviten"

Hennes kraftiga ifrågasättande av rättssamhället började uppmärksammas och hon erbjöds att göra en stor utställning i polishuset på Kungsholmen i Stockholm. Utställningen finansierades av Statens Kulturråd och har pågått hela hösten. Ett fyrtiotal verk i "Justitiasviten - vem bär skulden?" på temat "girighet och brödraskap" beskådades av Stockholms 5000 poliser och visades för grupper av intresserade. Verken har mött övervägande positiv kritik, men Sonjas uppseendeväckande tydlighet i sin

Tavlan "Blind tillit" var ett av de verk som visades på polishuset i Stockholm.

samhällskritik har också genererat kritiska röster. Något som hon ser som positivt, hennes syfte med verken är att väcka tankar, att skapa debatt, påverka. Utställningen har också legat till grund för de tre seminarier som hållits på polishuset under hösten, där föreläsarna bland andra har varit VD:n för Ordfront Gertrud Åström och advokat Peter Althin.

Utsatta barn

Sonja fortsätter att engagera sig i samhällsfrågor. Det är ingen tvekan om hennes sociala patos. Förutom att kämpa mot girigheten och ett rättssystem där vanliga människor inte känner igen sig har hon tagit sig an de utsatta barnens situation.

Jag målar inte för konstkritiker, jag vill nå även de som inte är konstutbildade. Bilderna skall vara så tyd-

liga så att folk förstår vad jag menar och hur jag ser på omvärlden. Samhället måste tåla att kritiseras för att utvecklas, vi måste ha visioner och kan jag bidra till att skapa en debatt om demokrati och rättvisa är jag nöjd, avslutar Sonja.

Text och bild: Kristina Albinsson
kristina.albinsson@lokaltidningen.se